

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Rotterdam bij de overname van de inning van de door hem verschuldigde kinderalimentatie, ervan uit is gegaan dat hij de alimentatie achteraf in plaats van bij vooruitbetaling voldeed.

Verder klaagt verzoeker erover dat het LBIO steeds is uitgegaan van een onjuiste betalingsachterstand en hem onvoldoende inzicht heeft gegeven in de berekening daarvan.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat het LBIO tijdens de klachtbehandeling niet is ingegaan op verzoekers klacht over de hoogte van de betalingsachterstand.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker scheidde in 1996 van zijn echtgenote, mevrouw V. Uit het huwelijk zijn twee kinderen geboren, X in 1986 en Y in 1991. Bij beschikking van 18 juni 1996 bepaalde de Rechtbank Groningen dat verzoeker met ingang van 18 juni 1996 met een bedrag van

f 270,- per maand per kind diende bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding, dit met ingang van de dag waarop aan mevrouw V. het ouderlijk gezag toekwam.

Nadat het LBIO op 4 april 2007 het verzoek tot overname van de inning van mevrouw V. had ontvangen, schreef het LBIO op 16 juli 2007 verzoeker voor het eerst aan. Volgens mevrouw V. zou er een achterstand in de betalingen zijn ontstaan vanaf oktober 2006. Verzoeker werd verzocht de ontstane betalingsachterstand van € 846,70 alsnog binnen veertien dagen aan zijn ex-echtgenote te betalen dan wel binnen eenentwintig dagen aan te tonen dat van een betalingsachterstand geen sprake was.

In reactie hierop ontving het LBIO op 26 juli 2007 een brief van verzoeker waarin hij aangaf dat hij de alimentatie elke maand op de 25e van de maand overmaakte, voor de maand daaropvolgend, maar dat het over te boeken bedrag als omschrijving de maand had waarin de betaling plaatsvond. Daarnaast gaf verzoeker aan dat er in de maanden februari en april 2007 geen alimentatie door hem was voldaan en dat hij deze alsnog zou voldoen. Verder merkte verzoeker op dat hij de alimentatie over de maanden mei en juni 2007 wel degelijk had betaald. Verzoeker stuurde kopieën van zijn bankafschriften mee om dit aan te tonen. Volgens verzoeker bedroeg de betalingsachterstand € 375,45. Dat bedrag zou hij die maand nog overmaken naar zijn ex-echtgenote.

Op 6 augustus 2007 reageerde het LBIO op de brief van verzoeker. Hierin gaf het LBIO aan dat zijn ex-echtgenote aan hen had aangegeven dat de alimentatiebetaling betrekking

had op de maand waarin deze werd ontvangen. Indien verzoeker van mening was dat hij de bijdrage bij vooruitbetaling voldeed, moest hij een bewijs overleggen waaruit bleek op welk moment hij de eerste betaling van € 151,51, het bedrag waarvan verzoeker dacht dat het de maandelijkse alimentatieverplichting in 2003 was, had voldaan. Verder liet het LBIO verzoeker weten dat hij een verkeerde berekening had gemaakt met betrekking tot de betalingsachterstand omdat hij vanaf 2003 een afrondingsfout had gemaakt en over het jaar 2007 een verkeerd indexeringspercentage had toegepast.

Per brief van 4 september 2007 berichtte het LBIO verzoeker vervolgens dat het de inning van de kinderalimentatie overnam omdat verzoeker onvoldoende had aangetoond dat hij aan zijn betalingsverplichting had voldaan. Over de periode van 1 oktober 2006 tot en met 30 september 2007 bedroeg de betalingsachterstand volgens het LBIO inmiddels € 647,70 (inclusief opslagkosten).

Op 10 september 2007 schreef verzoeker het LBIO dat de betalingsachterstand tot en met september 2007 € 236,41 bedroeg omdat hij de alimentatie over de maanden maart en mei 2007 had betaald.

Daarnaast bestreed hij dat hij de alimentatie niet bij vooruitbetaling zou voldoen. Verzoeker gaf in deze brief tevens aan dat het voor hem niet mogelijk was om te bewijzen dat hij de alimentatie al twaalf jaar vooraf voldeed, omdat hij niet over deze gehele periode zijn bankafschriften had bewaard.

Tussen 8 oktober 2007 en 27 mei 2008 verzocht het LBIO verzoeker meerdere keren om betalingsbewijzen toe te sturen. Zo verzocht het LBIO verzoeker op 8 oktober 2007 om het betalingsbewijs van de eerste keer dat verzoeker €151,51 naar zijn ex-echtgenote had overgemaakt.

Op 13 november 2007 herhaalde het LBIO dit verzoek en liet aan verzoeker weten dat het dit betalingsbewijs nodig had om te kunnen beoordelen of hij de alimentatie bij vooruitbetaling voldeed.

Verzoeker liet het LBIO op 28 november 2007 weten dat hij dit betalingsbewijs niet kon overleggen.

Op 15 januari 2008 stuurde het LBIO verzoeker een brief waarin het onder meer aangaf dat verzoeker niet had aangetoond dat hij de alimentatie bij vooruitbetaling voldeed. Daarnaast liet het LBIO hem weten dat wanneer het binnen veertien dagen geen betaling van hem had ontvangen, het over zou gaan tot het treffen van incassomaatregelen.

In reactie op die brief stuurde verzoeker, op 18 januari 2008, kopieën van bankafschriften over de periode oktober 2006 tot en met maart 2008 aan het LBIO. Handgeschreven had verzoeker op deze bankafschriften de maand waarvoor deze betalingen waren bedoeld vermeld. In zijn reactie liet verzoeker onder meer weten dat:

"zoals u op alle afschriften kunt zien, staat niet de maand waarop de alimentatie wordt betaald. (dit i.t.t. een eerdere bewering van mij [vergissing])

Ik bestrijd nogmaals dat ik de alimentatie niet bij vooruitbetaling voldeed. Ik heb echter geen bewijzen hiervoor."

Verder liet verzoeker weten het niet redelijk te vinden dat het LBIO van hem verlangde dit aan te tonen omdat het om een periode van twaalf jaar ging.

Op 27 mei 2008 verstuurde het LBIO een kennisgeving loonbeslag aan de werkgever van verzoeker. Daarin liet het LBIO de werkgever weten wat de achterstand tot en met 30 juni 2008 was, welk bedrag er maandelijks bovenop kwam aan lopende bijdragen en met welk bedrag het LBIO akkoord zou gaan als maandelijks loonbeslag. Op 21 juli 2008 ontving het LBIO, na herhaalde verzoeken op 17 juni 2008 en 30 juni 2008, een getekend exemplaar retour. Een kopie daarvan zond het LBIO op 22 juli 2008 aan verzoeker. Diezelfde maand werd voor het eerst loonbeslag gelegd.

Op 22 augustus 2008 verzond het LBIO de reactie op de klacht van verzoeker van 12 augustus 2008. Hierin liet het LBIO verzoeker met betrekking tot de discussie over het vooraf/achteraf betalen weten dat het van mening was dat het LBIO niet heeft kunnen constateren dat verzoeker zijn betalingen vooraf voldeed, onder andere op basis van het moment van indexeren. Daarnaast liet het LBIO verzoeker weten dat er niet één maand achterstand in de betalingen bestond, wat het geval was geweest als er alleen een discussie over vooraf of achteraf betalen bestond, maar dat deze achterstand drie maanden besloeg.

Op 25 augustus 2008 schreef verzoeker het LBIO een reactie op de klachtafhandeling. In deze brief liet verzoeker het LBIO onder meer weten dat hij alsnog het bankafschrift had gevonden dat betrekking had op de eerste alimentatiebetaling in 1996, namelijk van 25 juni 1996. Verzoeker schreef het LBIO onder andere dat hij nu afdoende had bewezen dat hij de alimentatie bij vooruitbetaling voldeed en verzocht het LBIO de beslissing met betrekking tot de overname van de alimentatie te herzien en hem een nieuwe berekening te sturen.

Op 8 september 2008 stuurde het LBIO verzoeker een reactie op zijn brief van 25 augustus 2008. Het LBIO reageerde in deze brief ook op de kopie van het bankafschrift van 25 juni 1996. Het LBIO liet verzoeker weten op basis van dit bankafschrift niet te kunnen concluderen dat hij altijd vooruit betaalde. Het LBIO liet verzoeker tevens weten dat er noch van het LBIO, noch van verzoeker kon worden gevraagd om alle betaalbewijzen vanaf 1996 te overleggen of te bestuderen. Voor de verdere argumentatie met betrekking tot aan welke maand het LBIO de betaling toerekende verwees het LBIO naar de brief van 22 augustus 2008.

Op 2 oktober 2008 ontving de Nationale ombudsman verzoekers klacht over het LBIO.

Op 15 december 2008 ontving verzoeker van het LBIO het bericht dat:

"Gebleken is dat de betalingen van 28 maart 2008, 28 april 2008 en 28 mei 2008 niet waren verwerkt in de administratie van het LBIO. Deze betalingen zijn alsnog verwerkt in de administratie van het LBIO."

Verder liet het LBIO verzoeker weten dat hij de achterstand inmiddels had voldaan en ook de verschuldigde alimentatie zes maanden regelmatig had voldaan. Verzoeker had zelfs teveel betaald, hetgeen hij mocht verrekenen met de maanden december 2008 en januari en februari 2009. Het LBIO ging het dossier sluiten.

I. Ten aanzien van het vooraf of achteraf betalen van de alimentatie

Bevindingen

1. In zijn verzoekschrift van 30 september 2008 aan de Nationale ombudsman liet verzoeker weten erover te klagen dat het LBIO stellig volhield dat hij de alimentatie achteraf voldeed in plaats van bij vooruitbetaling. Verzoeker gaf aan het hier niet mee eens te zijn.

2. Verzoeker had op 25 augustus 2008 in reactie op de klachtbehandeling bij het LBIO aan het LBIO een betalingsbewijs overgelegd van 25 juni 1996. Daarbij liet hij het volgende weten:

"Dan nog even het volgende (niet onbelangrijk lijkt me): Bij toeval ontdekte ik bij een zolderopruiming een mapje met bankafschriften, waaronder het afschrift welke betrekking heeft op de eerst gedane betaling t.b.v. de kinderalimentatie (zie bijgeleverde kopie). Zoals u op de kopie kunt lezen, is de boekingsdatum 25-06-1996. Bij rechterlijke uitspraak van 18 juni 1996 is het alimentatiebedrag vastgesteld (voor beide kinderen destijds) op fl. 540,=, bij vooruitbetaling te voldoen. U kunt zien dat als omschrijving de maand juni is vermeld. Hierin is naar mijn oordeel het misverstand gelegen. Wanneer ik destijds mijn bank de opdracht had gegeven om als omschrijving "alimentatie maand juli" te laten boeken, was het ontstane meningsverschil niet ontstaan. Ik ga er dan ook vanuit dat ik hierbij afdoende bewezen heb dat ik de alimentatie wel degelijk bij vooruitbetaling voldeed."

3. In reactie op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht, berichtte het LBIO dat:

Voor wat betreft het toewijzen van de betalingen op de maanden kijkt mijn bureau eerst of er aan de betaling een omschrijving is meegegeven (art. 6:43 lid 1 BW) (zie Achtergrond, onder 1). Mocht er geen omschrijving aan de betaling zijn meegegeven, dan wordt de betaling toegewezen aan de oudste vordering (art. 6:43 lid 2 BW) of wordt de betaling

toegewezen aan de maand waarin de betaling is verricht. Ook kijkt mijn bureau naar het moment waarop de bijdrage inzake de kinderalimentatie is verhoogd middels de jaarlijkse indexering. Is de bijdrage verhoogd in de maand december dan wordt er van uitgegaan dat de bijdrage bij vooruitbetaling werd voldaan. In het geval dat de bijdrage echter in januari wordt verhoogd dan wordt uitgegaan van een betaling van de bijdrage in de maand bedoeld voor desbetreffende maand. Het is aan de betalingsplichtige om aan te tonen dat de alimentatie bij vooruitbetaling wordt voldaan. Indien dit niet wordt aangetoond hanteert mijn bureau bij het toewijzen van de betalingen bovengenoemde criteria.

4. Eveneens in reactie op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht, berichtte het LBIO dat het, op grond van het moment waarop verzoeker de alimentatie indexeerde en mede gezien het aantal maanden achterstand in betalingen, niet heeft kunnen bepalen dat verzoeker de alimentatie bij vooruitbetaling voldeed. De zaakbehandelend medewerker heeft zich, aldus het LBIO, terecht op het standpunt gesteld dat de betaling achteraf werd voldaan. Verder liet het LBIO met betrekking tot het bankafschrift van 25 juni 1996 weten dat deze betaling een week na de rechterlijke uitspraak was gedaan. Omdat er in de maanden voor deze uitspraak al een voorlopige alimentatieverplichting was vastgesteld van fl. 540,- per maand, was het niet duidelijk of dit om de betaling van de eerste alimentatieverplichting ging of dat het een betaling in het kader van de voorlopige voorzieningen betrof.

5. Nadat de Nationale ombudsman de reactie van het LBIO aan verzoeker had doorgestuurd, reageerde verzoeker op 4 maart 2009. In zijn reactie schreef verzoeker met betrekking tot het vooraf/achteraf betalen aan de Nationale ombudsman dat hij bij voortdurend heeft bestreden dat hij de alimentatie achteraf voldoet. Bij verzoeker rees na de reactie van het LBIO het idee dat het LBIO een betalingsachterstand rechtstreeks in verband brengt met de constatering dat een alimentatieplichtige de betalingen achteraf zou voldoen. Verzoeker ging tevens in op de stelling van het LBIO dat hij de bijdrage in december 2008 niet heeft verhoogd:

"Een flauw en niet steekhoudend argument. Immers het LBIO stelde zich meteen al op het standpunt dat ik de alimentatie niet bij vooruitbetaling zou voldoen. Als zij consistent was in haar opstelling en handelswijze, zou het LBIO dit argument al veel eerder hebben kunnen inbrengen (u kunt dit zien aan de bijgevoegde betalingsoverzichten van het LBIO, waarin de betalingen op basis van indexeringen zijn gecorrigeerd). In haar brief van 4 september '07 verwijst zij in de 3e alinea nota bene zelf naar de rechterlijke beslissing van 18 juni 1996!"

Beoordeling

6. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te

betrekken.

7. In artikel 1: 408 van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1) is bepaald dat het LBIO op verzoek van een onderhoudsgerechtigde de invordering van kinderalimentatie op zich neemt. Tot invordering op verzoek van de onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde bij de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. Niet tijdig betalen is ook tekortschieten.

8. In de echtscheidingsbeschikking van 18 juni 1996 is bepaald dat de alimentatie elke maand vooruit betaald moet worden. Vooruitbetaling betekent dat de ontvangstgerechtigde het geld voor de eerste van de maand waarop de alimentatie betrekking heeft, heeft ontvangen. Gebleken is dat verzoeker meerdere malen aan het LBIO heeft aangegeven zijn alimentatieverplichting bij vooruitbetaling te voldoen. Het LBIO heeft verzoeker meerdere malen aangegeven dat het aan hem was om dit te bewijzen, nu zijn ex-echtgenote dit betwistte. Uit zowel de door verzoeker als door het LBIO toegestuurde betalingsoverzichten blijkt dat verzoeker zijn betaling rond de 27e van de maand verricht. Als omschrijving is aan deze betalingen alleen "alimentatie" meegegeven; er staat dus niet bij vermeld voor welke maand de betaling is bedoeld. Het is nu de vraag aan welke maand deze betaling moet worden toegekend. Verzoeker stelt aan de komende maand (vooruitbetaling), het LBIO beweert aan de maand waarin de betaling wordt ontvangen (achterafbetaling). Het LBIO heeft drie manieren om tot die conclusie te komen. Het LBIO kijkt allereerst naar de omschrijving die aan een betaling is meegegeven, vervolgens kijkt zij naar het moment van indexeren en tenslotte naar het moment van de eerste alimentatiebetaling.

9. Ook in dit geval heeft het LBIO als eerste gekeken naar de omschrijving die er aan de betalingen is meegegeven. Zoals gezegd, heeft verzoeker bij zijn betalingen als kenmerk slechts "alimentatie" vermeld. De Nationale ombudsman begrijpt dat het LBIO op basis hiervan niet kon concluderen dat verzoeker bij vooruitbetaling betaalde. Dat verzoeker later op de door hem toegezonden bankafschriften met de hand de maand waarvoor deze betalingen zijn bedoeld heeft toegevoegd, maakt dit niet anders. Verzoeker had hierover slechts uitsluitstel kunnen bieden door dit op het moment van betalen duidelijk te maken en niet pas achteraf.

10. Vervolgens heeft het LBIO gekeken naar het moment van indexering. Het LBIO heeft verzoeker in dit kader gevraagd om een betalingsbewijs van de eerste keer dat hij € 151,51 heeft betaald, te weten het maandelijkse alimentatiebedrag vermeerderd met het voor 2003 verschuldigde indexeringspercentage. Als verzoekers stelling klopte dat hij de alimentatie bij vooruitbetaling voldeed, zou hij immers in december 2002 een hoger bedrag hebben moeten betalen. Dit heeft verzoeker nagelaten. Wel heeft hij aan het LBIO betalingsbewijzen meegestuurd over de periode van september 2006 tot en met maart

2008. Uit deze betalingsbewijzen blijkt dat verzoeker tot 28 oktober 2007 maandelijks hetzelfde bedrag betaalde als in 2006. Verzoeker heeft in dat jaar dus niet tijdig de indexering toegepast. Op 28 oktober 2007 is hij een hoger bedrag gaan betalen. Dit bedrag had hij in december 2007 dus weer moeten verhogen met de met ingang van 1 januari 2008 verschuldigde indexering. Dit heeft verzoeker echter niet gedaan. Op 28 januari 2008 heeft verzoeker voor het eerst € 164,83 betaald. Dit is het voor 2008 verschuldigde bedrag aan alimentatie inclusief de indexering. Op 28 februari 2008 en 28 maart 2008 heeft verzoeker eveneens € 164,83 betaald. De Nationale ombudsman begrijpt dat het LBIO ook op basis hiervan niet kon concluderen dat verzoeker de alimentatie vooraf betaalde. Als verzoeker daadwerkelijk vooruit betaalde, had hij in december 2007 € 164,83 moeten betalen.

11. Tot slot heeft het LBIO gekeken naar het eerste moment van betaling. Verzoeker heeft in dit kader op 25 augustus 2008 aan het LBIO een betalingsbewijs overgelegd van 25 juni 1996 waaruit bleek dat hij op 25 juni 1996 een bedrag van fl. 540,- aan zijn ex-echtgenote heeft overgemaakt. Verzoeker merkt hierover op dat bij rechterlijke uitspraak van 18 juni 1996 zijn alimentatieverplichting is vastgesteld zodat de betaling in die maand niet anders kan worden opgevat dan als de betaling voor de komende maand omdat hij toen pas een bedrag van fl. 540,- moest betalen. Het LBIO heeft hiertegen aangevoerd dat reeds bij voorlopige voorzieningen was bepaald dat verzoeker maandelijks een bedrag van fl. 540,- aan kinderalimentatie moest betalen zodat in de maanden voorafgaand aan de definitieve alimentatie-uitspraak verzoeker ook al alimentatieplichtig was. Hieruit kon het LBIO dan ook niet afleiden of de betaling in juni 1996 de eerste alimentatieverplichting betrof of dat het om een betaling in het kader van de voorlopige voorzieningen ging. De Nationale ombudsman is het met het LBIO eens dat verzoeker met dit bankafschrift niet heeft aangetoond dat hij de alimentatie altijd bij vooruitbetaling voldeed, temeer nu verzoeker aan die betaling de omschrijving juni 1996 heeft meegegeven.

12. Alles overziend is de Nationale ombudsman met het LBIO van oordeel dat door verzoeker niet is aangetoond dat hij de alimentatie vooruit betaalde. Het LBIO is dan ook terecht tot inning van de verschuldigde alimentatie overgegaan.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de hoogte van de betalingsachterstand en het inzicht geven in de berekening daarvan

Bevindingen

1. In zijn verzoekschrift van 30 september 2008 aan de Nationale ombudsman liet verzoeker weten erover te klagen dat het LBIO uitging van een onjuist bedrag aan betalingsachterstand, dat het LBIO hem niet voldoende inzicht had gegeven in de hoogte daarvan en dat ook zijn werkgever het LBIO tevergeefs had gewezen op het onjuiste

bedrag aan achterstand.

2. In reactie op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht, heeft het LBIO op 15 januari 2009, onder meer laten weten dat het zich niet kan vinden in de stelling van verzoeker dat hem onvoldoende inzicht is verschaft in de opbouw van de vordering en stelt het dat verzoeker meerdere malen overzichten heeft verstrekt waaruit de opbouw van de vordering bleek. In dezelfde brief laat het LBIO weten dat:

"Over de periode tot en met november 2008 had de heer L. een bedrag ad € 494,49 teveel betaald, omdat de betalingen van 28 maart, 28 april en 28 mei 2008 abusievelijk niet verwerkt waren in de administratie van het LBIO. Middels het schrijven van 15 december 2008 werd de heer L. ervan in kennis gesteld hoe hij het teveel betaalde kon verrekenen. (...) Mijn bureau is van mening dat het niet zorgvuldig is geweest dat de betaalbewijzen over de maanden 28 maart, 28 april en 28 mei 2008 in eerste instantie over het hoofd werden gezien, maar deelt het standpunt van de heer L. niet dat er steeds van onjuiste berekeningen uit is gegaan. Mijn bureau werd eerst op 12 augustus 2008 in kennis gesteld van de betalingen die de heer L. op 28 maart, 28 april en 28 mei 2008 had verricht. De betalingen zijn vervolgens op 2 oktober 2008 in de administratie opgenomen."

Tevens zat er een overzicht van de verschuldigde vordering en ontvangsten van de heer L. bij de brief van het LBIO.

3. Blijkens het overzicht had verzoeker het volgende betaald:

Type

Datum

Bedrag

Rechtstreekse betaling

26 oktober 2007

572,81

Rechtstreekse betaling

28 oktober 2007

161,28

Rechtstreekse betaling

28 november 2007

161,28

Rechtstreekse betaling

27 december 2007

99,08

Rechtstreekse betaling

28 december 2007

161,28

Rechtstreekse betaling

27 januari 2008

164,83

Rechtstreekse betaling

27 februari 2008

164,83

Rechtstreekse betaling

27 maart 2008

164,83

Betaling door overige

25 juli 2008

370,00

Betaling door overige

25 augustus 2008

370,00

Betaling door overige

25 september 2008

370,00

Betaling door overige

27 oktober 2008

370,00

Betaling door overige

25 november 2008

158,94

Totaal ontvangen betalingen

3.289,16

De in het overzicht hierboven genoemde overige betalingen zijn de betalingen die door middel van loonbeslag zijn verkregen.

4. Nadat de Nationale ombudsman de reactie van het LBIO aan verzoeker had doorgestuurd, reageerde verzoeker op 4 maart 2009 als volgt hierop.

" Op 12 augustus '08, zo schrijft het LBIO, werd zij in kennis gesteld van de betalingen welke ik over genoemde periodes heb verricht. Ik vraag mij af door wie zij in kennis is gesteld; in elk geval niet door mij, omdat ik genoemde termijnen wel degelijk tijdig heb betaald. Op 4 september '08 kreeg ik een overzicht van het LBIO met daarin een totale vordering van 2910,06 euro (incl. 379,54 euro opslagkosten) over de periode oktober '06 t/m september '08. Ik had volgens haar 2390,22 euro betaald, zodat er nog een vordering open zou staan van 519,84 euro. Vreemd dat in hun overzicht onder de betalingen "maart 2008" staat vermeld, terwijl deze in eerste aanleg wordt vermeld als een niet betaalde periode. Daar komt bij dat in datzelfde overzicht van 4 september '08 melding wordt gemaakt van de zogenaamde niet betaalde maanden, terwijl het LBIO zelf toegeeft dat de betalingen op 12 augustus '08 haar ter kennis zijn gekomen en deze op 2 oktober '08 in hun administratie zijn verwerkt. Me dunkt dat een zichzelf respecterend bedrijf of instelling al de nodige zorg besteedt om te voorkomen dat simpele mutaties binnen haar administratie geen zes weken duren. Het LBIO stelt mij uiteindelijk op 15 december '08 op de hoogte en laat mij weten hoe het teveel betaalde zal worden verreken. Omdat tevens de achterstand van de betalingen op dat moment vrijwel geheel uit het beslag waren voldaan, zo stelt het LBIO, geeft zij aan dat het dossier daarmee is gesloten.

Ik kreeg van u een betalingsoverzicht gestuurd afkomstig van het LBIO, d.d. 15 januari '09, waarin op pagina 2 o.a. de rechtstreekse betalingen staan vermeld. Hier staat de maand maart genoteerd als zijnde betaald, terwijl het LBIO in de begeleide brief stelt dat dit een

van de maanden is die in eerste instantie niet zouden zijn betaald (in bedoeld overzicht verzuimt het LBIO dus de maand juni '08 als zijnde betaald te noteren)."

5a. Blijkens de bankafschriften die de Nationale ombudsman van verzoeker heeft gekregen heeft verzoeker in deze periode ook nog op 28 april, 28 mei, 28 juni en 28 juli een bedrag van € 164,83 rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote voldaan. De betalingen die verzoeker in maart, april, mei heeft voldaan, heeft hij mogen verrekenen met betalingen die hij was verschuldigd vanaf december 2008.

5b. De Nationale ombudsman heeft op 10 februari 2009 telefonisch gesproken met het LBIO naar aanleiding van het ontbreken van de drie rechtstreeks betaalde maanden in het overzicht van het LBIO. Het LBIO liet de Nationale ombudsman weten dat deze betalingen lastig met terugwerkende kracht in het overzicht waren te verwerken en dat het daarom op 15 december 2008 aan verzoeker had laten weten deze met de eerstvolgende betalingen te mogen verrekenen.

5c. De 19 genummerde kopieën van bankafschriften die verzoeker op 5 augustus 2008 aan het LBIO heeft toegestuurd lopen tot en met juni 2008. Verzoeker heeft de Nationale ombudsman bij zijn verzoekschrift van 30 september 2008 elf pagina's met kopieën van bankafschriften toegestuurd. Deze bankafschriften waren eveneens genummerd. Bij deze bankafschriften zat ook een bankafschrift met nummer 20. Dit was een bankafschrift van juli 2008 waaruit bleek dat verzoeker op 28 juli 2008 eveneens € 164,83 rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote heeft voldaan. Deze betaling lijkt door verzoeker niet aan het LBIO kenbaar gemaakt te zijn. Deze betaling is door het LBIO niet verrekend.

6. Verzoeker heeft zowel aan het LBIO, in verband met het weerspreken van de achterstand, als aan de Nationale ombudsman ten behoeve van het onderzoek meerdere kopieën van bankafschriften meegestuurd.

Op 18 januari 2008 aan het LBIO. Deze betroffen de periode september 2006 tot en met maart 2008;

Op 5 augustus 2008 aan het LBIO, datum poststempel ontvangst LBIO 12 augustus. Het ging hier om 19 kopieën van bankafschriften van gedane betalingen van de periode september 2006 tot en met juni 2008;

Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman. Hier zaten bankafschriften van de periode september 2006 tot en met juli 2008 bij;

Op 2 oktober 2009 aan de Nationale ombudsman, nadat er bij de Nationale ombudsman onduidelijkheid was ontstaan over de door verzoeker aan het LBIO toegestuurde bankafschriften bij zijn brief aan het LBIO van 5 augustus 2008. Dit betrof de bankafschriften van de periode september 2006 tot en met juni 2008

Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit brengt onder meer mee dat een bestuursorgaan in een bepaalde kwestie ontvangen informatie zo goed mogelijk verwerkt en vervolgens doorgeeft aan betrokkenen. Het vereiste impliceert ook dat een bestuursorgaan een duidelijk en op het onderwerp toegesneden antwoord moet geven indien de burger het bestuursorgaan een vraag stelt over een bepaald onderwerp.

8. Op 15 december 2008 heeft het LBIO verzoeker laten weten dat het de betaalbewijzen van 28 maart, 28 april en 28 mei 2008 ten onrechte over het hoofd had gezien, maar dat verzoeker deze betalingen mocht verrekenen met de alimentatie voor de maanden december 2008 en januari en februari 2009.

9. Op 12 augustus 2008 ontving het LBIO van verzoeker kopieën van bankafschriften van onder meer gedane betalingen aan de ex-echtgenote van verzoeker in maart, april, mei en juni 2008. Deze zijn volgens het LBIO op 2 oktober 2008, ruim zes weken nadat het LBIO het overzicht had ontvangen, verwerkt. Op 4 september 2008, drie weken nadat verzoeker de betalingen had doorgegeven, heeft verzoeker een overzicht van de gedane en openstaande vorderingen ontvangen van het LBIO. Hierop waren de betalingen van april en mei 2008 inderdaad nog niet verwerkt, maar de betaling van maart 2008 al wel. Volgens dit overzicht was de maand juni 2008 niet betaald. In het overzicht zoals het LBIO dat op 15 januari 2009 aan de Nationale ombudsman heeft verstuurd, ontbreken de door verzoeker rechtstreeks gedane betalingen van 28 april en 28 mei maar ook die van 28 juni en 28 juli 2008.

De Nationale ombudsman neemt aan dat het LBIO in zijn brief van 15 december 2008 aan verzoeker een kennelijke verschrijving heeft gemaakt met de maanden 28 maart, 28 april en 28 mei 2008. De Nationale ombudsman gaat ervan uit dat het LBIO hier bedoelde 28 april, 28 mei en 28 juni 2008. Ervan uitgaande dat er sprake is geweest van een kennelijke verschrijving, heeft het LBIO de gedane betalingen pas na zes weken verwerkt, terwijl het verzoeker in de tussentijd wel een overzicht van de door hem gedane betalingen heeft gegeven. Nadat het LBIO deze betalingen had verwerkt heeft het nog ruim twee maanden geduurd voordat zij hierover verzoeker hebben ingelicht en verzoeker een mogelijkheid hebben geboden om de teveel gedane betalingen te verrekenen.

10. De Nationale ombudsman acht het niet juist dat de verwerking van gedane betalingen zes weken in beslag heeft genomen, zeker niet nu verzoeker in de tussentijd nog een, kennelijk niet actueel, overzicht in de achterstand van de betalingen heeft ontvangen. Daarnaast acht de Nationale ombudsman het onjuist dat het LBIO verzoeker pas op 15 december 2008, ruim twee maanden nadat de gedane betalingen in het systeem zijn verwerkt, hiervan op de hoogte heeft gesteld.

Hiermee heeft het LBIO in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Deze onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Ten aanzien van het niet ingaan op verzoekers klacht over de hoogte van de betalingsachterstand

Bevindingen

1. In zijn klachtbrief van 5 augustus 2008 aan het LBIO gaf verzoeker onder meer aan dat hij het niet eens was met de stelling van het LBIO dat hij nog een betalingsachterstand van € 550,65 had.

2. Op 22 augustus 2008 reageerde het LBIO schriftelijk op de klachten van verzoeker. Het LBIO vatte de klachten van verzoeker als volgt samen:

"Uit uw brief maak ik op dat u erover klaagt dat

mijn bureau zich onterecht op het standpunt stelt dat u de alimentatie achteraf voldoet;

u het daarom niet eens bent met het door mijn bureau gelegde loonbeslag."

3. De directeur van het LBIO deed de klacht van verzoeker op 22 augustus 2008 af. De directeur oordeelde dat de zaakbehandelend medewerker zich terecht op het standpunt had gesteld dat er sprake was geweest van een achterstand in de betalingen ten tijde van de overname van de inning. Tevens oordeelde de directeur van het LBIO dat het terecht is geweest dat het loonbeslag had gelegd. Tot slot liet de directeur verzoeker weten het standpunt van verzoeker te delen dat de beantwoording van zijn brief van 18 januari 2008 te lang op zich had laten wachten en bood het LBIO hem hier excuses voor aan. Verzoeker had hieruit echter niet mogen afleiden dat zijn zaak was gesloten, aldus de directeur.

4. Op 25 augustus 2008 schreef verzoeker het LBIO in reactie op de klachtafhandeling dat het geheel was voorbijgegaan aan de kopieën van de bankafschriften die hij bij zijn brief van 5 augustus 2008 had bijgesloten waaruit bleek dat de betalingsachterstand nog maar € 62,98 bedroeg.

5. Op 8 september 2008 stuurde het LBIO verzoeker een reactie op zijn brief van 25 augustus 2008. Hierin liet het LBIO verzoeker weten zijn standpunt niet te delen dat het LBIO voorbij was gegaan aan de bijgeleverde betaalbewijzen. Het LBIO stuurde een overzicht van de verwerkte betalingen, na de overname, mee bij de brief van 8 september 2008. Het LBIO reageerde ook op de kopie van het bankafschrift van 25 juni 1996. Het LBIO liet verzoeker weten op basis van dit bankafschrift niet te kunnen concluderen dat hij

altijd vooruit betaalde.

6. In de reactie op de opening van het onderzoek van 15 januari 2009 is het LBIO niet ingegaan op verzoekers klacht dat het LBIO tijdens de klachtbehandeling niet is ingegaan op verzoekers klacht.

Beoordeling

7. Het vereiste van motivering houdt in dat het handelen van een bestuursorgaan feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit impliceert ook dat een bestuursorgaan in de afdoeningsbrief naar aanleiding van een klacht op alle klachtonderdelen dient in te gaan, tenzij er bijzondere redenen kunnen worden aangedragen om dat niet te doen.

8. In zijn reactie op de klacht van verzoeker heeft de directeur van het LBIO in zijn brief van 22 augustus 2008 de klacht van verzoeker onvolledig samengevat. De klacht van verzoeker over de onduidelijkheid over de hoogte van de achterstand komt daarin niet terug. Ook tijdens de inhoudelijke reactie op zijn klacht heeft het LBIO geen specifieke reactie gegeven op de berekening van de betalingsachterstand.

9. Aangezien het LBIO tijdens de interne klachtbehandeling alleen is ingegaan op de hoogte van de achterstand zelf, maar niet is ingegaan op de specifieke klacht over de onjuistheid daarvan, vindt de Nationale ombudsman dat het LBIO hiermee geen recht heeft gedaan aan verzoekers klacht op dit punt.

Hiermee heeft het LBIO in strijd gehandeld met het vereiste van motivering. Deze onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Overweging ten overvloede

Het is de Nationale ombudsman opgevallen dat het LBIO verzoekers klachten kennelijk ongegrond heeft verklaard, terwijl deze zich daarvoor niet leenden. In rapport 2009/209 heeft de Nationale ombudsman het LBIO reeds op deze onjuiste werkwijze gewezen en de aanbeveling gedaan maatregelen te treffen waardoor wordt gewaarborgd dat de interne klachtbehandeling plaatsvindt op de in de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze en alleen klachten kennelijk ongegrond worden verklaard die zich daarvoor lenen (dus indien over de feiten en interpretatie daarvan geen meningsverschil bestaat).

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Rotterdam, is

gegrond ten aanzien van:

- het berekenen van de betalingsachterstand en het inzicht geven in de berekening daarvan, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking;

- het niet ingaan op verzoekers klacht over de hoogte van de betalingsachterstand, wegens schending van het vereiste van motivering;

niet gegrond ten aanzien van:

- het overnemen van de inning van de alimentatie.

Onderzoek

Op 30 september 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer L. te Groningen, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (hierna: LBIO) te Rotterdam.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de directeur van het LBIO een aantal specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Hij maakte van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van het LBIO gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 30 september 2008, met bijlagen waaronder kopieën van bankafschriften uit de periode september 2006 tot en met juli 2008.

Een brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman, ontvangen op 6 oktober 2009, met als bijlagen kopieën van brieven van hem aan het LBIO van 18 juli en 10 september 2007, van 18 januari 2008 -met als bijlage bankafschriften uit de periode september 2006

tot en met juni 2008- en van 5 augustus 2008.

Een brief van het LBIO aan de Nationale ombudsman, ontvangen op 23 oktober 2009, met nogmaals een kopie van de brieven van verzoeker aan het LBIO -met bijlagen- van 18 januari en 5 augustus 2008.

Standpunt van het LBIO op de opening van het onderzoek van de Nationale ombudsman, ontvangen op 19 januari 2009.

Een kopie van het zaaksdossier van het LBIO, waarin alle correspondentie tussen het LBIO en verzoeker, inclusief de interne klachtbehandeling bij het LBIO en de correspondentie tussen de het LBIO en de ex-echtgenote van verzoeker (in geanonimiseerde vorm), ontvangen op 19 januari 2009.

In dit zaaksdossier bevonden zich onder andere een brief van verzoeker, gedateerd op 18 januari 2008, gericht aan het LBIO. Bij deze brief zaten kopieën van bankafschriften van de periode september 2006 tot en met maart 2008. Daarnaast zat in dit zaaksdossier een brief van verzoeker, gedateerd op 5 augustus en datum poststempel van ontvangst door LBIO op 12 augustus. De bijlagen die verzoeker bij deze brief zou hebben meegestuurd, zaten niet allemaal in het kopie zaaksdossier zoals door de Nationale ombudsman ontvangen. Deze heeft de Nationale ombudsman alsnog op 6 oktober 2009 van verzoeker en op 26 oktober 2009 van het LBIO ontvangen.

Reactie van verzoeker op het standpunt van het LBIO, ontvangen op 5 maart 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 1: 402a

"1. De bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst vastgestelde bedragen voor levensonderhoud worden jaarlijks van rechtswege gewijzigd met een door Onze Minister van Justitie vast te stellen percentage, dat, behoudens het bepaalde in het derde en vierde lid, overeenkomt met het procentuele verschil tussen het indexcijfer der lonen per 30 september van enig jaar en het overeenkomstige indexcijfer in het voorafgaande jaar.

2. De wijziging gaat in op 1 januari volgende op de in het eerste lid genoemde datum. De beschikking waarin het percentage is vastgesteld, wordt bekend gemaakt in de

Staatscourant.

3. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald wat onder indexcijfer der lonen wordt verstaan.

4. Het percentage van de wijziging van de bedragen voor levensonderhoud kan worden afgerond op tienden van een procent. Daarbij vindt, indien van het in het eerste lid bedoelde procentuele verschil het tweede of een volgend cijfer achter de komma vijf bedraagt, voor wat betreft die cijfers afronding naar beneden plaats.

5. De wijziging van rechtswege kan bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst geheel of voor een bepaalde tijdsduur worden uitgesloten. Daarbij kan tevens worden bepaald dat en op welke wijze het bedrag voor levensonderhoud anders dan van rechtswege periodiek zal worden gewijzigd.

6. Bij de uitspraak, waarbij de tweede zin van het vorige lid toepassing heeft gevonden, en ook nadien, kan de rechter een regeling geven omtrent de wijze en de tijdstippen waarop de tot uitkering verplichte persoon aan de tot uitkering gerechtigde persoon gegevens dient te verschaffen ten behoeve van de vaststelling van de wijziging van het bedrag voor levensonderhoud. Deze beslissingen kunnen worden gegeven en nadien worden gewijzigd op verzoek van de tot uitkering verplichte of gerechtigde persoon.

7. De uitsluiting van de wijziging van rechtswege kan bij rechterlijke uitspraak worden ingetrokken. Voor zover het een uitsluiting betreft waarbij de tweede zin van het vijfde lid niet is toegepast, kan de intrekking alleen geschieden in de gevallen bedoeld in artikel 401 van dit boek.

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van levensonderhoud geschiedt met inachtneming van de op het tijdstip van de tenuitvoerlegging ingegane wijzigingen van rechtswege dan wel met inachtneming van de wijzigingen overeenkomstig de tweede zin van het vijfde lid van dit artikel."

Artikel 1: 408

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de

invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

7. Een invordering die geldt op het tijdstip van het meerderjarig worden van het kind, wordt ten behoeve van de meerderjarige voortgezet, tenzij deze op zijn verzoek wordt beëindigd.

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

9. Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente

en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

11. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen draagt zorg, dat de gelden die ten behoeve van het onderhoud van minderjarigen worden uitgekeerd, aan de daarop rechthebbenden worden uitbetaald.

12. Artikel 243, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

13. Met uitzondering van de leden 1, 7 en 11, is dit artikel van overeenkomstige toepassing op de ten behoeve van een echtgenoot of geregistreerd partner bij rechterlijke uitspraak vastgestelde uitkering tot levensonderhoud, daaronder begrepen de beschikking inzake een voorlopige voorziening betreffende een uitkering tot levensonderhoud, met dien verstande dat invorderingen die tien jaar na de indiening van het verzoek om invordering nog niet zijn verwezenlijkt door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen, mogen worden beëindigd."

Artikel 6: 43

"1. Verricht de schuldenaar een betaling die zou kunnen worden toegerekend op twee of meer verbintenissen jegens een zelfde schuldeiser, dan geschiedt de toerekening op de verbintenis welke de schuldenaar bij de betaling aanwijst.

2. Bij gebreke van zodanige aanwijzing geschiedt de toerekening in de eerste plaats op de opeisbare verbintenissen. Zijn er ook dan nog meer verbintenissen waarop de toerekening zou kunnen plaatsvinden, dan geschiedt deze in de eerste plaats op de meest bezwarende en zijn de verbintenissen even bezwarend, op de oudste. Zijn de verbintenissen bovendien even oud, dan geschiedt de toerekening naar evenredigheid."